

[Handelsministeren.]

lange sagen afgjort ved kommuneafstemning. Herudover er der i visse tilfælde mulighed for sagernes indankning for handelsministeriet.

Hvad her er anført, gælder alene de tilfælde, hvor næringsudøvelsen følger det normale mønster, d. v. s. hvor dispensationer af den ene eller anden art ikke har været nødvendige.

Dispensationer er imidlertid snart ved at høre til dagens orden. Der skal dispensation til for at drive virksomhed fra flere forretningssteder, for at forene beværter- eller gæstgivernæring med ret til udskænkning af stærke drikke med konditornæring eller med anden næring eller for at drive sådan virksomhed i lokaler, der står i forbindelse med lokaler, hvor sådan anden næring udøves. Da der normalt skal være ansat en bestyrer for hvert overskydende forretningssted, skal der yderligere dispensation til, hvis indehaveren mener at kunne forestå flere forretningssteder selv. Dispensation kræves også, hvor en stadeholder ønsker at drive virksomhed fra flere forskellige stader. Alle dispensationer — og de nævnte eksempler er ikke udtømmende — meddeles af handelsministeriet, der i hvert enkelt tilfælde må forelægge sagen for de sædvanlige bevillingsinstanser.

Med alt dette gør forslaget op. Efter forslaget udkræves der til udøvelse af den af loven omfattede virksomhed næringsbrev som restauratør- og hotelvært, og et sådant næringsbrev er også tilstrækkeligt, når der ikke ønskes mulighed for at servere stærke drikke. Betingelserne for at løse næringsbrev er de samme, som kræves for at drive handel, håndværk og industri, nemlig dansk indfødsret, bopæl her i landet og myndighed. For fremtiden skal den store hotelvært og den lille stadeholder have samme næringsbrev. Undtaget fra kravet om næringsbrevs-erhvervelse er alene de i forslagets kapitel 4 nævnte særlige former for virksomhed, nemlig marketenderi- og pensionatsvirksomhed og den særlige virksomhed, der ville kunne

udøves på grundlag af en såkaldt lejligheds-tilladelse ved fester, møder, udstillinger o. lign.

Næringsbrev som restauratør- og hotelvært giver adgang til at drive virksomhed over hele landet. Det udstedes af politimesteren på den næringsdrivendes bopæl — i København af magistraten — og skal forsynes med påtegning om forretningsstedet af vedkommende politimester, hvor virksomheden faktisk vil blive udøvet. Næringsbrevet kan altså forsynes med oplysning om et ubegrænset antal af forretningssteder landet over. Da næsten enhver — uden hensyn til tidligere uddannelse — kan løse et sådant næringsbrev, er det mit håb, at der ad denne vej skabes et incitament til oprettelse af spisesteder af enhver art, med deraf følgende stærkere konkurrence.

Allerede ved en ordning som den foreslåede er der opnået en helt afgørende forenkling af det næringsretlige grundlag for denne erhvervsudøvelse til bedste for borgerne — såvel de erhvervsdrivende som forbrugere — og til aflastning af myndighederne.

Jeg har forstået, at udvalget har beskæftiget sig meget med spørgsmålet om, hvorvidt man kunne gå så vidt i liberaliserings-tendenserne, at man også forlod bevillingssystemet for restaurationer med udskænkning af stærke drikke. Et mindretal, Arbejderbevægelsens Erhvervsråds repræsentant, har ment, at udvalgets overvejelser burde være resulteret i et forslag om fuldstændig afskaffelse af bevillingssystemet. Lovens personlige betingelser skulle blot gøres strengere, hvor næringsbrevet også giver adgang til servering af stærke drikke. Næringsbrevsuddstedelsen skulle i så fald ligge hos politimestrene med rekurs til handelsministeriet — respektive justitsministeriet — og adgang til domstolsprøvelse. Mindretallets begrundelse er gengivet i betænkningens side 12-13.

Udvalgets øvrige medlemmer har dog ikke ment at kunne gå så vidt. Man har fundet, at afgørende samfunds- og ærdelighedsmæssige interesser taler imod at for-